

LIETUVOS PROFSAJUNGOS

NR. 3 (312) 2014 M. KOVAS. LEIDŽIAMAS NUO 1989 M. VASARIO. LIETUVOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ KONFEDERACIJOS LEIDINYS WWW.LPSK.LT

Algirdas KVEDARAVIČIUS:
„Ką siūlau išeidamas“

2 »

Energetikų derybos dėl naujo
susitarimo truko keturis
mėnesius

5 »

Lietuvos profesinių sąjungų
konfederacija priėmė naujus
narius

6 »

Šiaulių zonoje mažėja registruo-
tas nedarbas, bet didelis atotrū-
kis tarp darbuotojų ir vadovų
atlyginimų dydžių

7 »

DERYBŲ VENGIANTIEMS DARBDAVIAMS taikytų ekonomines sankcijas

Posėdžio dalyviai pritarė teisininkės J. Cinaitienės pristatytam Lietuvos profesinių sąjungų įstatų projektui bei generalinės sekretorės J. Matuizienės pateiktam LPSK veiklos krypties projektui bei V LPSK suvažiavimo sąmatai.

2014 m. vasario 28 d. Vilniuje surengtame Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) tarybos posėdyje, kaip vieni iš svarbiausių klausimų aptartos LPSK raidos perspektyvos, narystės tendencijos.

Posėdį pradėjusio LPSK pirmininko Artūro Černiausko teigimu, labai didelę įtaką mažėjančiai narystei padarė migracija ir žemi ekonominiai rodikliai: „Nors LPSK šioje srityje pavyko išsaugoti stabilumą, nes ženkliai

pagausėjo (2400 narių) švietimo profesinių sąjungų gretos, tačiau reiktų pasitempti organizuojant savo darbą mokytojų, paslaugų sferos darbuotojų, ryšių, statybininkų profesinėms sąjungoms“.

Kitoms LPSK šakoms pavyko išsaugoti 2013 metų vidurkį, tik A. Černiauskas atkreipia dėmesį į narių skaičiavimo principus.

„Principus reikia keisti taip, kad nario mokestis LPSK būtų mokamas sąžiningai, nes šiuo metu narių skaičiaus didėjimui ar mažėjimui įtaką daro minėto mokesčio dydis. Nario mokestis turėtų būti sumokamas visas – papildėtų organizacijų biudžetas, būtų geriau atliekamos funkcijos“, - įsitikinęs LPSK vadovas.

Aptardamas minimalios algos didinimo klausimą, LPSK vadovas sakė, jog profesinės sąjungos pritarė MMA didinimui iki 1509 litų, tačiau reikia neužmiršti, jog lygiagrečiai būtina sukurti darbo užmokesčio sistemą, kuri veiktų ne tik didžiosiose įmonėse, bet ir sektoriuose.

„Reikia siekti, kad ir darbdaviai suvoktų, jog pelnu reikia dalintis. Darbdavys turi su-

nukelta į 3 psl.

»»SVARBU««

✓ DARBO KODEKSO PATAISŲ PROJEKTAS – VĖL TRIŠALĖJE TARYBOJE

Jolanta CINAITIENĖ, LPSK teisininkė

Jolanta Cinaitienė.

2014 m. kovo 26 d., Seimo socialinių reikalų ir darbo komitete svarstytas Darbo kodekso pataisų projektas, kurį parengė Vyriausybė. Teikiamas pataisų projektas panaikina darbo sutarčių, darbo laiko apskaitos žiniaraščių pavyzdines formas, atsisako darbo pažymėjimų, įteisina sezonines darbo sutartis, esant ekonominiam sezoniškumui.

Teikiamam projektui pastabų pareiškė ne tik Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, bet ir kitos suinteresuotos institucijos, todėl projekto tekstas neišvengiamai būtų koreguojamas. Naujas, patobulintas tekstas nebuvo svarstytas Trišalėje taryboje, o dėl kai kurių klausimų kompromiso socialiniai partneriai apskritai nepasiekė. Todėl komiteto nariai nusprendė tęsti tradiciją ir nesvartyti Darbo kodekso pataisų tol, kol joms nebus pritarta Trišalėje taryboje. Komitetas nusprendė šio klausimo svarstyme padaryti pertrauką ir grąžinti Darbo kodekso projektą svarstyti artimiausiam Trišalės tarybos posėdyje, kuriame dalyvaus ir kai kurie Komiteto nariai. Darbo kodekso pataisų svarstymas Komitete planuojamas balandžio mėnesį.

Be to, 2014 m. kovo 25 d., Seimo posėdžių salėje priimtas naujos redakcijos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo joo įstatymas, kuriame suteikiama teisė profesinių sąjungų susivienijimams gauti patalpas iš savivaldybių vykdyti profsąjunginę veiklą. Iki šiol tokia teisė nebuvo suteikta profesinėms sąjungoms, nors šia teise naudojosi asociacijos, viešosios įstaigos ir kitos visuomeninės organizacijos. Įstatymas įsigalios, kai jį pasirašys Lietuvos Respublikos Prezidentė.

nukelta į 3 psl.

STRATEGINIAME LIETUVOS OBJEKTE BRĘSTA KONFLIKTAS

Tarptautinio Vilniaus oro uosto darbuotojų profesinė sąjunga skambina pavojaus varpais: administracija esą vienašališkai priima darbuotojams svarbius sprendimus, į nesaugią, narkomanų pamėgtą teritoriją, išstumti net darbuotojų automobiliai.

NUSPRENDĖ ROTUOTI PAMAINŲ VADOVUS

2014 metų sausio mėnesį Tarptautinio Vilniaus oro uosto (TVOU) administracijos iniciatyva, Aviacijos saugumo departamento oro uosto saugumo skyriuje (ASD OUSS), iš kiekvienos pamainos išrinkus po tris atstovus, sukurta mikroklimato gerinimo darbo grupė,

kurioje – dvylika darbuotojų ir du oro uosto administracijos atstovai.

Šiame procese aktyviai dalyvavo aviacijos saugumo departamento vadovybė. Oficialiai įvardijami darbo grupės tikslai – „nustatyti vyraujančias nuotaikas organizuojant darbą, valdant konfliktus, vadovaujant, darbuotojams bendraujant ir jaučiant pasitenkinimą darbu įmonėje“.

2013 metų gruodžio mėnesį, oro uosto saugumo skyriuje, atliktas anoniminis darbuotojų anketavimo tyrimas. Profesinės sąjungos

Profesinė sąjunga tikisi, kad administracija ieškos konstruktyvaus dialogo su kolektyvu.

KĄ SIŪLAU IŠEIDAMAS

Algirdas KVEDARAVIČIUS, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininko pavaduotojas

Algirdas Kvedaravičius.

Aš, Algirdas Kvedaravičius, daugiau kaip 50 metų dirbęs profesinėse sąjungose, visą laiką siūliau, kokiomis kryptimis turėtų dirbti Lietuvos profesinės sąjungos. Esu laimingas, kad daugelis mano siūlymų realizuoti. Paminėsiu, mano manymu, svarbiausius.

Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse man teko dalyvauti Lietuvos profesinių sąjungų tarybai derantis dėl Lietuvoje esančio profesinių sąjungų turto perdavimo Lietuvos profesinėms sąjungoms.

Šis turtas perduotas mūsų profesinėms sąjungoms.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, naujoji Lietuvos valdžia teigė, kad profesinių sąjungų turtas – valstybinis, priėmė bei realizavo sprendimus dėl šio turto atėmimo. Tokiu būdu Lietuvos profesinės sąjungos prarado sanatorijas, poilsio namus, gydyklas, stadionus, sporto rūmus ir daugelį pastatų. Visa tai buvo pastatyta profesinių sąjungų lėšomis, o valstybė atėmė šį turtą ir privatizavo, perdavė privatininkams.

Akivaizdus pavyzdys – Vilniaus sporto rūmai – šiuo metu merdintis ir netarnaujantis žmonėms monstras. Man teko dalyvauti vykstant profsąjungų turto dalybų peripetijose – teismuose, prokuratūroje, LR Seime ir Vyriausybėje.

Niekada neužmiršiu, kai priešindamasis profesinių sąjungų turto nacionalizavimui, Seimo komitete išgirdau iš jų narių teiginius, kuriuos vertinčiau kaip grasinimą mane pasodinti į kalėjimą.

Istorija dėl profesinių sąjungų turto baigėsi tuo, kad, pavyzdžiui, LPSK sugebėjo išlaikyti savo rankose du vertingus pastatus Vilniuje – J. Basanavičiaus ir J. Jasinskio gatvėse.

Šis turto išsaugojimo/neišsaugojimo epizodas rodo, kokiomis sąlygomis dirba šalies profesinės sąjungos. Nepaisant to, pažangūs profsąjungininkai, visuomet siekė vykdyti pagrindinę funkciją – atstovauti ir ginti šalies dirbančių žmonių ir profesinių sąjungų narių interesus.

Tinkamai vykdyti šią funkciją trukdė, kaip neretais atvejais ir dabar trukdo, profesinių sąjungų vienybės stoka. Šalyje tuo metu veikė keletas tarpusavyje ne bendradarbiaujančių, o konfrontuojančių profesinių sąjungų centrų.

Man teko šią problemą spręsti.

Po ilgų diskusijų ir derybų sujungti Lietuvos profesinių centrų ir Lietuvos profesinių sąjungų susivienijimas, tapę Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (LPSK). Šis profesinių sąjungų centras ir šiuo metu – šalies profesinių sąjungų lyderis. Įvertinant tai, jog profesinėms sąjungoms trūksta bendrumo, pavyko inicijuoti ir išjudinti šalies profesinių sąjungų vaidmenį šalies mastu.

Vadovaujantis Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) veiklos principais, aš asmeniškai inicijavau socialinio dialogo sistemos Lietuvoje kūrimą.

Po ilgų diskusijų su LR Vyriausybe ir darbdaviais, profesinėms sąjungoms pavyko įkurti iki šiol veikiančią Lietuvos Respublikos trišalę tarybą (LRTT), esu vienintelis gyvas jos įkūrimo signataras.

Ši socialinio dialogo idėja įteisinta LR darbo kodeksu, numatant socialinio dialogo struktūras visais lygmenimis (šakos, teritorijos ir kolektyvai).

Negalėtume šios sistemos pavadinti idealia: kai kurių socialinių partnerių nedalyvavimas Trišalės tarybos veikloje daro įtaką priimamiems sprendimams ir pažeidžia legitimumo statusą. Manau, kad dėl to vertėtų diskutuoti ir tobulinti LR trišalės tarybos veiklą.

Jau daugiau kaip dešimt metų dirbdamas LPSK pirmininko pavaduotoju, analizuoju ir vertinu, kaip vykdomi LPSK suvažiavimų nutarimai, programa. Galiu pagrįstai teigti, kad jų nuostatos vykdomos ne visada.

Visų pirma, reikėtų energingesnės iniciatyvos ir visų Lietuvos profesinių sąjungų vienybės kryptingą siekio. Nors LPSK iniciatyva ir bandymas buvo. 2011 metais iš visos Lietuvos sukviešti profesinių sąjungų atstovai nusprendė, kad atėjo laikas bendromis jėgomis siekti užsibrėžtų tikslų ir konkrečių rezultatų. Suformuota veiksmų derinimo grupė, kuri suformulavo bendrus reikalavimus LR Seimui ir Vyriausybei (reikalavimų kopiją gavo ir LR Prezidentė), po reikalavimų pasirašė devynios Lietuvos profesinių sąjungų organizacijos. Šis žingsnis peraugo į 2011 m. gruodžio 10 d. įvykusį mitingą-eiseną prie LR Seimo ir LR Vyriausybės, tačiau vėliau entuziazmas išblėso.

Galbūt nesivienijimo priežastis ta, kad neturime atitinkamų struktūrų. Mano nuomone, reikėtų įkurti visų Lietuvos profesinių sąjungų koordinacinį centrą, praplečiant jau esamą koordinacinio centro atstovavimą. Kad tokia galimybė yra, vėl parodė visų Lietuvos profesinių sąjungų nusiteikimas ir dalyvavimas mitinge 2013 m. gruodžio 5 d. prie LR Seimo. Ten pareikšti profesinių sąjungų reikalavimai dėl minimalios mėnesinės algos didinimo, tokios darbo apmokėjimo sistemos parengimo, kad už kvalifikuotą darbą nebūtų mokamas minimalus darbo užmokestis, bazinių dydžių valstybės tarnautojams ir biudžetinėms atstatymo, buvusios nedarbingumo pašalpų mokėjimo tvarkos grąžinimo, kad už sirgtą laiką būtų mokama ne mažiau, kaip 80 procentų darbo užmokesčio, nusavintų pensijų grąžinimo tvarkos parengimo ir kuo skubesnio jų grąžinimo bei neatstatytų pensijų atstatymo.

Lietuvos profesinės sąjungos reikalauja, kad už skirtingą darbą būtų mokamas skirtingas darbo užmokestis. Darbo užmokestis turėtų priklausyti nuo darbuotojo užimamų pareigų, kvalifikacijos ir atliekamo darbo sudėtingumo. Profesinės sąjungos turi reikalauti įstatymu įteisinti LPSK iniciatyva LR trišalėje

taryboje aprobuotą darbų ir pareigybių įvertinimo metodiką. Darbdaviai jai pritaria, tačiau nesilaiko.

Tad į esamą situaciją vertėtų atsižvelgti realiai. Iš Lietuvos emigravo šimtai tūkstančių žmonių, turinčių teisę tai daryti, šis procesas negrąžinamai paveikė ir tebeveikia šalies ekonomiką. Draudimais sustabdyti emigracijos neįmanoma, tačiau įvertinti šalies ekonominius ir socialinius nuostolius – vertėtų.

Tačiau LR darbo kodeksu numatytos visuomeninio darbo santykių kontrolės mechanizmo neturime.

Vadovaujantis Darbo kodeksu gali veikti profesinių sąjungų teisinės ir darbo inspekcijos. Tačiau, kad jos rezultatyviai veiktų, profesinės sąjungos turėtų disponuoti lėšomis, skirtomis joms funkcionuoti.

Valstybė tokių lėšų neskiria. Neseniai įvykusio LPSK vadovų ir Valstybinės darbo ins-

Paskaičiavome, jog vieno specialisto, paruošto Lietuvoje, išsilavinimas kainuoja beveik milijoną litų. Šis specialistas, emigravęs dirba kitos šalies naudai. Daugiau kaip penkerius metus siūlau ir reikalauju, kad LR Vyriausybė ir kitos ES narių vyriausybės, pareikalautų, kad Europos Sąjunga sumokėtų kompensacijas už ekonominius emigrantus. Dėl šio kompensavimo tvarkos reikės sutarti ir užfiksuoti tai ES direktyvoje bei biudžete. O kur Lietuvoje bus panaudotos kompensavimo būdu gautos lėšos, turėtų spręsti LR Vyriausybė ir Seimas, atsižvelgiant ir įvertinant socialinių partnerių nuomonę.

Europos Sąjunga Lietuvai kasmet skiria nemenkas lėšas ūkui ir socialinei raidai. Matydamas, kaip mūsų šalyje šios lėšos skirstomos ir panaudojamos, siūlau iš esmės keisti šių lėšų naudojimo tvarką. Siūlau, kad gaunamas ES lėšas tvarkytų viena LR Vyriausybės įgaliota institucija. Šiomis lėšomis turėtų būti finansuojami ekonomikos makroprojektai, realizuojami pagal valstybinį užsakymą, o jį vykdytų konkursą laimėjęs verslo struktūros.

Reikalauju, kad šalies institucijos nesikištų į savivaldybių finansų valdymą.

Nerimauju dėl to, jog už valstybės raidą medaliais ir ordiniais apdovanojami tik meno struktūrų darbuotojai, o kitų sričių darbuotojai, padarę reikšmingą įtaką ekonomikai – ignoruojami. Todėl siūlau atgaivinti tvarką, kai už svarius indėlius ekonomikos raidai, apdovanojami verti geriausiųjų šalies darbuotojų vardo žmonės. Siūlau tokią sistemą įteisinti.

Negalima paneigti, jos darbuotojų teisės pažeidžiamos sitemingai, todėl galiu pasiūlyti jog efektyviai veikia darbo ginčų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo sistema.

pekcijos vadovų susitikimo metu sutarta, kad Valstybinė darbo inspekcija, vykdydama patikrinimus įmonėse, pasitelks profesinių sąjungų atstovus. Ir tai tik dalinis darbo prevencijos pažeidimų realizavimas.

Privalome nenustoti reikalauti, kad LR Vyriausybė finansuotų profesinių sąjungų teisinių ir darbo inspekcijų veiklą. Jei įstatymu profesinėms sąjungoms suteikia tokios kontrolės funkcijas, valstybė privalo šių funkcijų vykdymą finansuoti.

Artėjant LPSK suvažiavimui, reikia pradėti kandidatų atranką į LPSK vadovaujančiųjų pareigas. Ir štai, 2014 m. vasario 28 d. įvykusiame LPSK tarybos posėdyje iškeltos kandidatūros į būsimus LPSK vadovus. Artūras Černiauskas ir Dainius Paukštė kandiduoja į pirmininko postą, o Janina Matuizienė – į generalinės sekretorės postą.

Aš į šiuos postus nesirengiu pretenduoti. Linkiu kandidatams sėkmės rinkimuose ir tęsti LPSK veiklos plėtros darbus. Jei LPSK reikės mano paslaugų, neabejodamas jas suteiksiu.

„Reikėtų įkurti visų Lietuvos profesinių sąjungų koordinacinį centrą, praplečiant jau esamą koordinacinio centro atstovavimą“, - mano A. Kvedaravičius.

DERYBŲ VENGIANTIEMS DARBDAVIAMS taikytų ekonomines sankcijas

atkelta iš 1 psl.

prasti, jog darbuotojas – ne darbo įrankis, o pridėtinės vertės kūrėjas.

Derybų keliu reikia siekti šakinių-sektorinių susitarimų, kuriais būtų nustatyta konkrečiam sektoriui būdinga MMA. Nereikia baimintis, kad gal ne iš karto pavyks nustatyti 1500 litų, tai būtų ženklus žingsnis ne į Vyriausybės sprendimu nustatomą MMA, o derantis. Nesiderantys sektoriai, Vyriausybės sprendimu, privalėtų mokėti nustatytą 1500 Lt darbo užmokestį, – derėtis ragino Artūras Černiauskas.

LPSK tarybos posėdžio dalyviams primintas užsitęsęs Lietuvos profesinių sąjungų reprezentatyvumo kriterijų svarstymas. LPSK vadovo nuomone, reikėtų aktyviau teikti siūlymus, kad šis darbas būtų užbaigtas, siūlymai sudėti į rengiamą įstatymo projektą ir pateikti LR Seimui.

Aptardamas LPSK raidos perspektyvas Artūras Černiauskas akcentavo problemas, kylančias dėl profesinių sąjungų vieningumo būtinybės ir mokėjimo bendrai spręsti rūpimus klausimus.

„Profesinių sąjungų susiskaldymas ne tik neskatina narystės didėjimo, silpnina narių aktyvumą, bet stabdo daugelį sprendžiamų klausimų ne tik organizacijų viduje, bet ir derantis su socialiniais partneriais. Dažnai tenka

Artūras Černiauskas.

išgirsti pasakymą, kad pirmiausia profesinėms sąjungoms reikėtų sprendimus rasti tarpusavyje“, – kalbėjo pirmininkas.

Šiuos klausimus turės spręsti ir naujosios kadencijos konfederacijos vadovai. 2014 metų gegužės 9-ąją Vilniuje vyks V LPSK suvažiavimas. Į LPSK pirmininko postą siūlomos šios kandidatūros: Artūro Černiausko ir Dainiaus Paukštės. LPSK generalinės sekretorės parei-

Janina Matuizienė.

goms siūloma viena kandidatė – Janina Matuizienė.

2014 m. vasario pabaigoje vykusio LPSK tarybos posėdžio dalyviai pritarė teisininkės Jolantos Cinaitienės pristatytam Lietuvos profesinių sąjungų įstatų projektui bei generalinės sekretorės Janinos Matuizienės pateiktam LPSK veiklos kryptių projektui ir V LPSK suvažiavimo sąmatai.

Dainius Paukštė.

Posėdyje Janina Matuizienė pristatė 2013 metų LPSK sąmatos vykdymo ataskaitą ir 2014 metų sąmatos planą. Dokumentams pritarė bendru sutarimu. LPSK tarybos posėdžio dalyviai bendru sutarimu pritarė ir kontrolės komisijos nario Henryk Jadello pateiktam kontrolės komisijos patikrinimo aktui.

LPSK informacija

STRATEGINIAME LIETUVOS OBJEKTE BRĘSTA KONFLIKTAS

atkelta iš 1 psl.

nuomone, pateiktos anketos – neaiškios, klaidinančios, jas užpildė tik labai nedidelė darbuotojų dalis.

2014 m. sausio 14 d., susirinkus darbo grupei, pristatyti apklausos anketų rezultatai, numatytas pusmečio veiksmų planas. 2014 metų sausio-gegužės mėnesiais numatyta „siekti mikroklimato gerėjimo, peržiūrėti veiksmų planą, jei reikia, jį koreguoti“.

2014 m. vasario mėnesį, įvyko antras darbo grupės susirinkimas. Jo metu aptarta darbo grafiko keitimo problema. Pasak profesinės sąjungos pastebėta, kad nuolatinis darbo grafiko keitimas daro didelę neigiamą įtaką kolektyvo mikroklimatui.

„Administracija šios problemos sprendimui pasiūlė „saliaronišką“ sprendimą – rotuoti pamainų vadovus. Tačiau tai neturi nieko bendra su nuolatiniu darbo grafiko keitimu,

nes jį sudaro ne pamainų vadovai, o Aviacijos saugumo departamento oro uosto saugumo skyriaus vadovybė! Tai – visiškai specifinio darbo proceso neišmanymas“, – teigiama profesinės sąjungos pranešime.

Pamainų vadovų rotacijos motyvai darbuotojų atstovams visiškai neaiškūs, neargumentuojami jokios teigiamos praktikos pavyzdžiais, labiau panašūs į eksperimentą su žmonėmis, tiesiog norint pademonstruoti, kad kažkas daroma: „OUSS atstovai prieštaravo tokiam eksperimentui ir prašė atlikti darbuotojų apklausą anketinės apklausos metodu. TVOU administracijos atstovai apklausą surengti pažadėjo, tačiau vėliau išsigynė, neva dvylika žmonių juos ne taip suprato“.

Vėliau paaiškėjo, kad anketų nebus, sprendimas dėl pamainų vadovų rotacijos išliks. OUSS atstovai teigia mėginę sužinoti, kas priėmė sprendimą dėl pamainos vadovų rotacijos. Deja, raštiško įsakymo, nurodymo ar sprendimo nerado, arba jis galimai nublėptas.

IŠ SAUGIOS ZONOS IŠSTŪMĖ DARBUOTOJŲ AUTOMOBILIUS

„Nuo šių metų balandžio 22 dienos, visi darbuotojai, atvykstantys į darbą asmeniniu transportu, jį privalės palikti nesaugomoje automobilių stovėjimo aikštelėje Vilniaus čigonų (romų) taboro kaimynystėje. Ką tai reiškia, itin gerai žinome ne vien mes, bet ir visa Lietuva. Norime pabrėžti, kad atvira, tik dviem vaizdo kameromis „saugoma“ automobilių stovėjimo aikštelė yra narkomanų, traukiančių jį ir iš taboro, kelyje.

Tai reiškia, kad bet kuris automobilis bus neturinčių ko prarasti narkomanų objektas, siekiant iš bet kokios pavogtos automobilio detalės gauti narkotikų dozę. Faktai rodo, kad prieš keletą metų, kai darbuotojai buvo verčiami statyti savo automobilius šioje aikštelėje, pasitaikė įsibrovimo į automobilius ir vagysčių atvejų. Toks administracijos sprendimas tikrai nepagerins ir taip prasto mikroklimato

šiam strateginiame objekte, kuris yra ne vien vartai į Lietuvos Respubliką, bet ir jos veidas“, – piktinasi profesinė sąjunga.

Kuomet 2013 metais pakeista TVOU administracija, oro uosto darbuotojai, profesinės sąjungos teigimu, tikėjosi, kad galų gale jie bus pradėti vertinti ne tik kaip pilka ir negalvojanti darbo jėga, bet ir kaip asmenybės, žmonės, kurie siekia tų pačių tikslų bei uždavinių, kaip įmonės vadovybė.

Antra vertus, profesinė sąjunga tikisi, kad administracija nenuleis rankų ir ieškos konstruktyvaus dialogo su kolektyvu.

Ką apie tai mano tarptautinio Vilniaus oro uosto vadovybė, sužinoti kol kas nepavyko, nes į raštišką „Lietuvos profsąjungų“ užklausą sulaukėme informacijos, kad atsakymas bus, tačiau jo dar nesulaukėme.

Tarptautinio Vilniaus oro uosto darbuotojų profesinės sąjungos ir „Lietuvos profsąjungų“ informacija

LPSK ir VDI pasirašė bendradarbiavimo susitarimą

Jolanta CINAITIENĖ, LPSK teisininkė

2014 m. kovo 31 d. pasirašytas Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) bei Valstybinės darbo inspekcijos (VDI) bendradarbiavimo susitarimas.

Susitarimu suteikiama daugiau galimybių darbuotojų atstovams dalyvauti nustatant ir tiriant darbo teisės pažeidimus įmonėse, sie-

kiant saugių darbo sąlygų įmonėse.

Šalių atstovai susitarė, kad Valstybinė darbo inspekcija, dėl planuojamų patikrinimų informuos LPSK pirminių profesinių sąjungų atstovus įmonėse bei išklaitys jų nuomonę galimų darbo teisės pažeidimų atvejais. Tuo tikslu, konfederacija pateiks VDI atstovų įmonėse, kuriose veikia LPSK priklausančios organizacijos, sąrašą bei kontaktinius duomenis.

Be to, susitarta dėl Profesinių sąjungų

įstatymu įtvirtinto profesinių sąjungų nevalstybinių inspekcijų veikimo mechanizmo: profesinių sąjungų paskirti atstovai fiksuos darbo teisės aktų pažeidimo faktą ir surinktą informaciją perduos teritorinei valstybinei darbo inspekcijai, kuri inicijuos įmonės patikrinimą arba administracinės atsakomybės taikymą darbdaviui.

Šalys susitarė, kad pritaris ir prisidės prie viena kitos iniciatyvų, kuriomis siekiama

skaidresnio darbo organizavimo įmonėse, užtikrins efektyvesnį darbo įstatymų įgyvendinimą.

Esant pagrįstam profesinės sąjungos prašymui, Valstybinė darbo inspekcija siūlys darbdaviui pakartotinai atlikti darbo vietos profesinės rizikos vertinimą, galimai negatyvių profesinės rizikos veiksnių intensyvumo matavimus.

LIETUVOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ LYDERIŲ SUSITIKIME – apie būtinybę koordinuoti veiksmus

Kaune vykusio Lietuvos profesinių sąjungų lyderių susitikimo dalyviai vienbalsiai pritarė, kad profesinių sąjungų vadovai turi apžvelgti ir įvertinti nutiestą kelią ir paruošti jį naujiems iššūkiams. Siekiama, kad ateityje daugiau profesinių sąjungų atstovų prisidėtų ir dalyvautų tokio pobūdžio konferencijose, o apskritojo stalo diskusijos turėtų tapti gražia ilgalaikė tradicija.

Kad dažniau vyktų susitikimai ir būtų koordinuojami profesinių sąjungų veiksmai, pritarė ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija (LPSK).

LPSK pirmininkas Artūras Černiauskas sakė, kad profesinės sąjungos Lietuvoje nario mokesčio forma surenka 14 mln. litų, bet daugiausia šios lėšos panaudojimos mokėti pašalpas ar išvykas organizuoti.

„Šiuo metu ruošiamas Kolektyvinių ginčų įstatymas, kuriame daugiau teisių bus suteikta profesinėms sąjungoms organizuojant streikus. Be to, ruošiamos įstatymo pataisos įtraukiant į kolektyvines sutartis solidarumo mokesį, kurį privalės mokėti darbdaviai profesinėms sąjungoms, pasirašius kolektyvines sutartis, - apie plačiai vykdomus darbus pasakojo A. Černiauskas. – Ne kartą esu pasisakęs, kad reikia profesinėms sąjungoms susitikti, reikia diskutuoti ir rasti sprendimų būdus. Pasisakau, kad tokie susitikimai vyktų ateityje. Aišku, reikėtų parinkti konkrečias temas, kurios būtų aptariamose profesinių sąjungų susitikimuose“.

Įžanginiu žodžiu susirinkusius profesinės sąjungos lyderius pasveikino LPS „Sandrauga“ pirmininkas Kęstutis Juknys, kuris priminė pagrindines profesinių sąjungų funkcijas ir paskirtį.

„Reikia pažymėti, kad šiuo metu Valstybi-

nė darbo inspekcija konsultuoja darbdavius ir tik įvykus nelaimingam atsitikimui darbe yra surašomas nelaimingo atsitikimo aktas, - sakė Kęstutis Juknys. – Pagrindiniai profesinių sąjungų veiksmai – siekti, šviesti, remti ir organizuoti. Tikimės, kad ateityje Lietuvos profesinės sąjungos veiks kartu, bendradarbiaujant ir pasidalinant patirtimi. Aišku, profesinių sąjungų lyderiams trūksta kompetencijos apibūdinant profesinių sąjungų veiklą“.

LPS „Sandrauga“ pirmininkas akcentavo profesinių sąjungų veiklos strategiją prieš tarptautines įmonių monopolijas, kuriant šiose įmonėse profesines sąjungas: „Gaila, kad po 20 metų Lietuvos profesinės sąjungos negali tinkamai atstovauti darbuotojų interesams, kadangi įstatymai liberizuoja darbo rinką, sumenkina profesinių sąjungų veiklą“.

Susitikime pasisakė LPS „Sandrauga“ atstovas Antanas Bosas. Jo nuomone, profesinės sąjungos turi koordinuoti savo veiksmus ir turėtų turėti darbuotojų atstovus valdančiose partijose.

LPS „Sandrauga“ teisininkai siūlė profesinėms sąjungoms aktyviau dalyvauti projektuose skatinant socialinį dialogą įvairiuose sektoriuose. Nuo 2008 metų vyksta susitarimai Švietimo sektoriuje, siekiant sudaryti jungtinę profesinių sąjungų atstovybę ir ruošiant šakinį susitarimą. Galbūt įtaką daro ir profesinių sąjungų pasyvumas, nes civilinėse bylose ginantys savo teises tesudaro 0,83%.

Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos pirmininkas Bronius Bučelis paminėjo, kad kitose ES šalyse profesinės sąjungos įkurtos daugiau kaip prieš 100 metų ir socialinis dialogas tarp darbdavių organizacijų jau turi gilią tradicijas.

Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos vadovė Loretta Soščekienė, LPSK pirmininkas Artūras Černiauskas, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinienė, Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų federacijos pirmininkas Bronius Bučelis.

„Sudaromos ne tik šakos, teritoriniai kolektyviniai susitarimai. Profesinėms sąjungoms atstovaujama ir nacionaliniu lygiu. Nacionalinės profesinės sąjungos turi išsirinę darbuotojų atstovus, kurie gali išreikšti nuomonę Seime ir Vyriausybėje, svarstant teikiamų įstatymų pataisas, tad reikėtų šia galimybe pasinaudoti teikiant pasiūlymus ar pastabas dėl svarstomų įstatymų projektų“, - kalbėjo B. Bučelis.

Kovo 4-osios Lietuvos profesinių sąjungų lyderių susitikime, kuris įvyko „Metropolio“ konferencijos salėje Kaune, dalyvavo LPSK pirmininkas Artūras Černiauskas, Andrius Navickas (Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos), Andrius Mickus (Kauno profesinės

sąjungos „Draugystė“), Jūratė Voloskevičienė (Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos), Rita Balčiūnienė (Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos), Juozas Adomaitis (Jonavos profesinių sąjungų susivienijimas), Bronius Bučelis (Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų federacija) ir Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinienė.

Susitikimu siekta užmegzti ilgalaikį bendradarbiavimą su kitomis Lietuvoje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis ir aptarti išskylančias problemas, randant efektyvius galimus sprendimo būdus.

Lietuvos kelių ir autotransporto darbuotojų profesinių sąjungų informacija

„LESTO“ PASIRAŠYTA nauja kolektyvinė sutartis

2014 m. kovo 5 d. įvyko AB „Lesto“ darbuotojų konferencija įmonės kolektyvinei sutarčiai patvirtinti.

Derybos dėl įmonės kolektyvinės sutarties vyko sklandžiai, derybininkams pavyko susitarti dėl kelių naujų punktų, apie tai darbuo-

tams informaciją pateikė įmonės jungtinės profesinių sąjungų atstovybės pirmininkė Dalia Jakutavičė.

Konferencijoje įmonės administracija pateikė darbuotojams ataskaitą dėl praėjusių metų kolektyvinės sutarties vykdymo. Ben-

dra suma kolektyvinės sutarties nuostatoms įgyvendinti sudarė šiek tiek daugiau nei 400 tūkstančių litų.

Konferencijoje darbuotojams pristatytas šių metų įmonės biudžetas, patobulinta darbo apmokėjimo sistema, pateiktas išsamus dar-

buotojams teikiamų naudų sąrašas. Konferencijoje dalyvavo įmonės valdybos nariai ir valdybos pirmininkas bei bendrovės generalinis direktorius Aidas Ignatavičius. Valdybos nariai atsakė į darbuotojų pateiktus klausimus.

LPPSF informacija

„VIČI“ GRUPĖS ĮMONĖSE didesni atlyginimai – jau nuo balandžio

2014 m. kovo 21 d. surengta penkių „VIČI“ grupės įmonių (UAB „Plungės kooperatinė prekyba“, UAB „Vičiūnai ir partneriai“, UAB „Baltic food partners“, UAB „Plungės duona“, UAB „Orka foods“) 2014-2017 metų kolektyvinių sutarčių priėmimo konferencija.

Derybos dėl kolektyvinių sutarčių „VIČI“ grupės įmonėse Plungėje pradėtos 2013 m. spalio 11 d., surengti 8 susitikimai, jų metu susitarta dėl UAB „Plungės kooperatinė prekyba“, UAB „Vičiūnai ir partneriai“, UAB „Baltic food partners“ darbininkų darbo užmokesčio padidinimo ne vėliau kaip nuo 2014 m. balan-

džio 4 d., dėl UAB „Plungės duona“ ir UAB „Orka foods“ darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatų, pagal kuriuos numatomas darbuotojams aiškus kintamos dalies mokėjimas, dėl didesnių vienkartinį išmokų už darbo stažą, dėl padidintų pašalpų išmokėjimo mirus bendrovės darbuotojui arba darbuotojo šeimos nariui, dėl specialiųjų pertraukų suteikimo. Patikslinta neapmokamo papildomo poilsio laiko suteikimo administracijos sutikimu tvarka, kasmetinių atostogų suteikimo (perkėlimo) darbuotojų tvarka. Bendrovėse bus įsteigti darbuotojų saugos ir sveikatos komitetai.

Kolektyvinėse sutartyse susitarta dėl motyvavimo priedų, kompetencijos priedų skyrimo tvarkos, pervedimo į aukštesnes pareigas tvarkos pagerinimo, pavadavimo ir mokymo mokėjimo, dėl priekabiavimo ir bauginimo darbe skyriaus ir kt.

Bendrovė teiks informaciją profesinei sąjungai dėl įdarbintų darbuotojų per laikino įdarbinimo įmones. Kolektyvinės sutartys galios trejus metus.

Lietuvos maistininkų profesinės sąjungos informacija

ENERGETIKŲ DERYBOS dėl naujo susitarimo truko keturis mėnesius

Algirdas SIRVYDAS,
Elektros gamybos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas

Baigiantis 2011-2013 metų kolektyvinės sutarties galiojimo terminui, AB „Lietuvos energijos gamyba“ veikiančios keturios profesinės sąjungos, sudarė jungtinę profesinių sąjungų atstovybę derėtis su darbdaviu parengiant naują kolektyvinę sutartį.

Į jungtinę profesinių sąjungų atstovybę išrinkti įmonėje veikiančių profesinių sąjungų pirmininkai iš Rezervinės elektrinės (buvusi Lietuvos elektrinė) Elektros gamybos darbuotojų profesinės sąjungos bei Profesinės energetikų sąjungos „Solidarumas“, Kruonio HAE gamybinės – techninės profesinės sąjungos ir Kauno hidroelektrinės profesinės sąjungos. Darbdavys iš savo pusės paskyrė penkis derybininkus.

Prieš derybų pradžią profsąjungos atliko apklausas elektrinėse dėl kolektyvinės sutarties punktų tobulinimo. Iš darbuotojų gauta 18 siūlymų. Darbdavio atstovai atsinešė net 40 siūlymų. Derybinė grupė rinkdavosi kartą per savaitę, ir vis tik, derybos užtruko net 4 mėnesius. Darbdavio atstovų pusėje keitėsi derybininkai.

Proceso metu pasitaikė ir sklandžių dienų, bet kai kada tekdavo rimtai susikibti. Tokiu atveju, posėdį atidėdavome pasitarimams grupėmis. Apskritai darbdavio atstovai – geranoriški, tad bendrauti buvo malonu. Taip socialinis dialogas ir turėtų vykti. Iš darbuotojų pateiktų 18-os pasiūlymų priimti šeši. Iš darbdavio atstovų pateiktų 40-ies punktų priimti 22 punktai. Labiausiai gaila, kad darbdavio atstovai nesutiko indeksuoti atlyginimų dėl infliacijos.

Vasario 25 dieną įvyko „Lietuvos energijos gamybos“ darbuotojų konferencija skirta kolektyvinę sutartį patvirtinti. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos pramonės profesinių sąjun-

gų federacijos pirmininkas Juozas Neverauskas ir pirmininko pavaduotojas Antanas Gervylius.

Jiems išsakiau savo nuogastavimus dėl egzistuojančios tikimybės, kad kolektyvinė sutartis konferencijoje gali būti ir nepatvirtinta. Mat paskelbus tarpinį variantą vietiniu tinklu, komentaruose tarp darbuotojų kilo audringa diskusija tarp „jaunimo“ ir „senimo“.

Administracija siūlė panaikinti punktą dėl premijų darbuotojams, išdirbusiems įmonėje ne mažiau kaip 10 metų bei darbuotojams, švenčiamtiems 40, 50, 60 metų sukaktis. Mes su tuo nesutikome ir į argumentą, kad reikia taupyti, pasiūlėme sumažinti pašalpas gimus vaikui. Toks pasiūlymas atsirado dėl to, kad visų trijų elektrinių darbuotojų, dirbančių gamyboje, amžiaus vidurkis – daugiau nei 40 metų. O administracijoje jaunimas dirba vadybininkais ir jie nėra profsąjungų nariai. Kaip žinia, profsąjungų atstovai gina savo narių interesus. Todėl bijojome, kad dalis delegatų balsuos „prieš“ ir liksime be kolektyvinės sutarties, nes senoji galioja iki vasario 28 dienos.

Prieš balsavimą dėl kolektyvinės sutarties,

Kolektyvinės sutarties pasirašymo ceremonija.

federacijos pirmininkas Juozas Neverauskas paprašė žodžio. Savo pasisakyme jis paminėjo keletą užsienio šalių pavyzdžių ir taip paskatino konferencijos dalyvius balsuoti taip, kad

Sutartį pasirašo (iš kairės) Algirdas Sirvydas ir AB „Lietuvos energijos gamyba“ generalinis direktorius Juozas Bartlingas.

Linas Petrauskas, AB „Lietuvos energija“ filialo Kauno HE darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas.

AB „Lietuvos energijos gamyba“ veikiančios keturios profesinės sąjungos, sudarė jungtinę profesinių sąjungų atstovybę derėtis su darbdaviu parengiant naują kolektyvinę sutartį.

naujoji kolektyvinė sutartis priimta vienbalsiai. Su darbdaviu kolektyvinę sutartį pasirašyta vasario 28 d.

Kolektyvinė sutartis – visų „Lietuvos ener-

Kruonio HAE gamybinės-techninės profesinės sąjungos pirmininkas Gintaras Alaburda.

Balsavimas dėl kolektyvinės sutarties.

Rimantas Ramanauskas, Elektrėnų profesinė sąjunga „Solidarumas“.

gijos gamyba“ veikiančių profesinių sąjungų gero komandinio darbo rezultatas.

RADVILIŠKYJE PREMJERAS diskutavo su geležinkelininkais

Radviliškio rajono savivaldybėje lankėsi Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas, Radviliškio krašto garbės pilietis Algirdas Butkevičius. Su premjeru aptarta Radviliškio rajono savivaldybės situacija ir įgyvendinami projektai, o surengtose diskusijose – geležinkelininkų profesinėms sąjungoms aktualūs klausimai.

2014 m. kovo 18 d. Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, lydintas Europos Parlamento nario Zigmanto Balčyčio ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro Rimanto Sinkevičiaus aplankė AB „Lietuvos geležinkeliai“ Radviliškio lokomotyvų depą. Svečius sutiko neseniai įsigyto geležinkelio kranas EDK-500 galimybes pademonstravo, Radviliškio lokomotyvų depo veiklą pristatė AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius Stasys Dailydka, Radviliškio lokomotyvų depo viršininkas Andrejus Jesmanas.

Didžiausios Lietuvoje Geležinkelininkų profsąjungų federacijos (LGPF) pirmininkas Vilius Ligeika pristatė sėkmingai veikiančią organizaciją, kuri rūpinasi savo narių gerove

veikdama per dvišalę tarybą, įkurtą prie AB „Lietuvos geležinkeliai“, pradžiai Trišalės komisijos veikimas prie LR susisiekimo ministerijos, tad „darbuotojams aktualūs socialiniai ir ekonominiai klausimai sprendžiami tinkamai. Reikia paminėti, jog 2013 m. gruodžio 19 d. pasirašyta nauja kolektyvinės sutarties redakcija, kuri galėtų būti pavyzdžiu rengiant kitų LPSK šakų sutartis“.

Algirdas Butkevičius pasidžiaugė nuolatiniomis investicijomis į geležinkelių infrastruktūrą, didėjančia krovinių pervežimo apimtimi, kalbėjo apie galimybes sugrąžinti pensijas, euro įvedimo perspektyvas, atsakė į klausimus dėl žemės referendumo.

„Dar nuo 2009 m. bendradarbiaujama su dabartiniu ministru Rimantu Sinkevičiumi. Nuolat vykdytos derybos LR Seimo ekonomikos komitete, Susisiekimo ministerijoje, su buvusiu Vyriausybe, kreiptasi į Prezidentūrą dėl geležinkelių liberalizavimo sustabdymo ir bendrovės integralumo išlaikymo. Šio darbo rezultatas – sustabdytas III paketo veikimas. Būtina paminėti, jog iš 27 šalių, integralios likusios 5 (Austrija, Latvija, Lietuva, Vengri-

ja, Vokietija). Šiais metais ir Europarlamente šios, vientisumą išsaugojusios valstybės, paminėtos pagarbiai, o balsuojant atsakyta IV geležinkelių liberalizavimo paketo“, - svarbų įvykį apibūdino V. Ligeika.

Susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius pristatė investicijų planus iki 2020 metų, planuojamus atlikti darbus 2014-2020 metais.

Sakydamas kalbą, LGPF lyderis priminė, jog 2012 m. birželį dabartinis ministras pirmininkas pirmasis pasirašė bendradarbiavimo memorandumą su geležinkelininkų profesinėmis sąjungomis, vėliau prisidėjo Darbo partija, Tvarkos ir teisingumo partija, Žaliųjų partija.

„Tęsdamas mintį, galiu nuraminti pesimistus, manančius, jog šis dokumentas yra deklaratyvus pobūdžio, nes šiuo metu, vadovaudamiesi memorandumo nuostatomis, galime nagrinėti aktualius klausimus, susijusius su geležinkeliais, valstybiniu mastu: tai – nuostolingų keleivių pervežimo subsidijavimas, kuro akcizo dalies pervedimas kelių priežiūrai, o

Vilius Ligeika.

nukelta į 6 psl.

LIETUVOS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ konfederacija priėmė naujus narius

Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacija ir Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimas, 2014 m. kovo 6 d. pasirašė bendradarbiavimo susitarimą, dėl bendrų veiksmų Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos ribose.

Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacija (LGPF), vadovaujama Viliaus Ligeikos ir Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimo (LGPSS) vadovė Eugenija Šniutienė, dalyvaujant abiejų šalių prezidentams, pasirašė bendradarbiavimo susitarimą, apimančią bendrus veiksmus LPSK ribose.

„Su LGPSS vadove bendradarbiaujame jau ne vienerius metus. Dar 2010 metais pasirašėme susitarimą, dėl jungtinės profesinių sąjungų atstovybės sudarymo ir bendrų veiksmų, ruošiant AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbuotojų 2001 metų kolektyvinės sutarties 2013 metų redakciją. Tad organizacijos vadovės kreipimasi į mus dėl priėmimo, galėčiau pavadinti brandžiu žingsniu į stiprėjančią organizaciją“, - įsitikinęs Vilius Ligeika.

Susitarimu skelbiama, jog šalys susitarė derinti interesus balsuodami LPSK valdybos, tarybos posėdžiuose bei suvažiavimų metu, bus derinami interesai dėl bendrų veiksmų dalyvaujant ar prisidedant prie LPSK organizuojamų akcijų, piketų, mitingų, streikų, bus skiriamas dėmesys stiprinant bendradarbiavimą, teikiama tarpusavio pagalba profesinių sąjungų veikloje, keičiamasi patirtimi bei pozityvia praktika.

LGPF ir LGPSS derins šalių interesus,

sieks plėtoti socialinę partnerystę, skatins derybas tarp profesinių sąjungų.

Šalys sutarė, kad vykdant šią sutartį nesieks turtinės naudos iš veiklos, vykdomos vadovaujantis šiuo susitarimu.

Santykiai tarp sutartį pasirašiusių šalių bus grindžiami šiais principais: šalių lygia-teisiškumo, geranoriškumo, sąžiningumo, tarpusavio pagalbos, paisant savanoriškumo ir savarankiškumo priimant šalis saistančius sprendimus, laikantis įstatymo viršenybės ir kitų teisės aktų nepažeidžiamumo, objektyvios informacijos suteikimo bei savalaikio informacijos pateikimo, reikalingo siekiant susitarimų.

LGPF vadovo nuomone, LGPSS apsisprendimas rodo, jog įmanoma rasti bendrumo ir išmokti veikti drauge, rasti bendrus principus.

„Nuoširdžiai džiaugiuosi, jog ši organizacija subrendo teisingam žingsniui, nes efektyviai veikianti, stipri, bendrų tikslų siekianti organizacija, vykdo kokybiškesnes veiklas, geriau atstovauja savo nariams, nei nedidelės grupelės išblaškytos po visą šalį“, - tvirtina Vilius Ligeika.

2014 m. kovo 17 d. LPSK valdybos posėdyje Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimas, esantis Lietuvos transporto federacijos sudėtyje priimtas į LPSK gretas.

Pagal Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacijos informaciją parengė Kristina Rozenbergaitė

LGPF ir LGPSS derins šalių interesus, sieks plėtoti socialinę partnerystę, skatins derybas tarp profesinių sąjungų.

Iš kairės: LPSK pirmininkas Artūras Černiauskas, Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimo vadovė Eugenija Šniutienė ir Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacijos vadovas Vilius Ligeika.

RADVILIŠKYJE PREMJERAS DISKUTAVO su geležinkelininkais

atkelta iš 5 psl.

ne geležinkelių infrastruktūrai (70 mln. litų), kuri būtų ženkliai paspartis geležinkelininkams. Dalies lėšų kofinansavimas vykdamas Europos projektus, turėtų būti grindžiamas įstatymais, - sakė V. Ligeika.

Europos Parlamento (EP) narys Zigmantas Balčytis teigė, jog Europos Parlamente gilinama į pervažimo geležinkeliais sektorių, kalbėjo apie krovinių vežimo srityje vykstančius pokyčius. „Lietuvos geležinkelių“ generalinis direktorius Stasys Dailidka pasidžiaugė, kad vien į Radviliškio geležinkelio infrastruktūrą per penkerius metus investuota daugiau nei 50 mln. litų. Pasak S. Dailidkos, akcinei bendrovei Radviliškio mazgas labai svarbus, nes čia dirba apie 1 900 žmonių, visos geležinkelio įmonės dirba puikiai ir tinkamai atlieka būtinuosius darbus.

Esminiu diskusijų klausimu LGPF pirmininkas įvardijo tai, kad „nuo 2006 metų neperžiūrėti darbuotojų darbo užmokesčio tarifai, tarifavimo sistema pasenusi, būtina sutvarkyti indeksavimą atsižvelgiant į MMA didinimą. Profsąjungininkai puikiai supranta, jog būtina įvertinant tai, jog geležinkelininkams

pastarasis laikas nebuvo pats tinkamiausias didinti atlyginimus, bet dėl 2500 darbuotojų darbo užmokesčio indeksavimo – susitarta.

„Balandžio pradžioje planuojama susitikti su akcinės bendrovės vadovais tartis dėl darbo užmokesčio didinimo ir kintamosios atlyginimų dalies atstatymo iki 50 proc. Šią svarbią sritį iki metų pabaigos tikimės sutvarkyti taip, kad ir likusi AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbuotojų dalis gautų padorų atlyginimą ir žengiant į eurozoną, darbo užmokeskis nemenkintų žmogaus orumo ir atitiktų jų poreikius“, - kalbėjo federacijos vadovas.

Susitikime Radviliškyje dalyvavo šie geležinkelininkai profsąjungininkai: Vilius Ligeika, Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacijos pirmininkas, Zenonas Rudaitis, AB „Lietuvos geležinkeliai“ filialo „Šiaulių geležinkelių infrastruktūra“ profesinių sąjungų pirmininkas, Vytautas Rasimavičius, AB „Lietuvos geležinkeliai“ Radviliškio geležinkelio stoties darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Rolandas Briedis, AB „Lietuvos geležinkeliai“ Radviliškio lokomotyvų depo profesinės sąjungos pirmininkas.

Viliaus Ligeikos teigimu, susitikimas pavyko, atvirai išsakytos problemos ir nuomonės, Premjeras pritarė LGPF lyderio mintims dėl darbo užmokesčio kėlimo, todėl džiugu,

Iš kairės: Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinis direktorius Stasys Dailidka, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius, Radviliškio meras Darius Brazys.

kad šios diskusijos metu išsakytos aktualios geležinkelininkams problemos – išgirstos.

Pagal Lietuvos geležinkelininkų profsąjungų federacijos informaciją parengė Kristina Rozenbergaitė

Susitikime dalyvavo Radviliškyje veikiančių geležinkelio įmonių darbuotojai.

ŠIAULIŲ ZONOJE mažėja registruotas nedarbas, bet didelis atotrūkis tarp darbuotojų ir vadovų atlyginimų dydžių

2014 m. kovo 24 d. Jonavos profesinių sąjungų susivienijimo nariai lankėsi Šiaulių miesto Trišalės tarybos posėdyje. Jonaviečiai stebėjo, kaip vyksta Trišalės tarybos posėdis, kokie klausimai taryboje sprendžiami, kaip sekasi sutarti visoms trimis pusėms.

Šiaulių miesto Trišalės tarybos posėdyje buvo svarstoma situacija Šiaulių miesto ir Šiaulių apskrities darbo rinkoje, ją pristatė Šiaulių teritorinės Darbo biržos direktorius Rimundas Domarkas. Jo teigimu, kovo mėnesį Šiaulių teritorinėje darbo biržos aptarnaujamose teritorijose įregistruota 21180 bedarbių, tai sudarė 12 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų. Bedarbių skaičius mažėjo visose savivaldybėse, išskyrus Joniškio rajono savi-

valdybę. Moterų registruotas nedarbas sumažėjo 0,2 proc. punkto ir sudarė 12 proc., vyrų dalis tarp darbingo amžiaus vyrų sumažėjo nuo 12,1 proc. iki 12 proc., jaunimo nedarbas sumažėjo 0,1 proc. punkto ir sudarė 6,8 proc.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Šiaulių skyriaus vadovas Leonas Strazdauskas pristatė vidutinio mėnesio darbo užmokesčio Šiaulių mieste situaciją. Jis įžvelgė daugelyje įmonių didelį skirtumą tarp aukščiausio lygio vadovų ir bendro visos įmonės darbuotojų vidutinio darbo užmokesčių. Leonas Strazdauskas sakė, kad ši situacija paminėtos įmonės parodo, jo yra resursų pakelti darbuotojams atlyginimus.

Lietuvos Respublikos trišalės tarybos sekretorė Laima Juozaitienė papasakojo apie

Trišalės tarybos veiklą ir panašias institucijas užsienyje, o apie Šiaulių miesto Trišalės tarybos veiklą ir patirtį jonaviečiams papasakojo Rasa Jasmontienė, Šiaulių profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė.

Jonaviečių delegaciją sudarė: Gražina Vitkauskienė (Jonavos suaugusiųjų švietimo centro darbuotojų profsąjunga), Asta Pakulnienė (Jonavos rajono Ruklos Jono Stanislausko pagrindinės mokyklos darbuotojų profesinė sąjunga), Artūras Šalaševičius ir Kristina Mecelienė (Jonavos rajono Sveikatos apsaugos darbuotojų profesinės sąjunga), Valentinas Dranseika (Jonavos darbininkų sąjunga), Rolandas Glinskas (AB „Jonavos autobusai“ darbininkų sąjunga), Petras Vyšniaukas (Jonavos rajono savivaldybės vietos veiklos grupė) ir

Juozas Adomaitis (Jonavos profesinių sąjungų susivienijimas).

Juozas Adomaitis, Jonavos profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkės pavaduotojas

Jonavos profesinių sąjungų susivienijimo nariai lankėsi Šiaulių miesto Trišalės tarybos posėdyje.

PERNAI DARBO GINČŲ KOMISIJOS gavo per 5000 prašymų, dažniausiai kreiptasi dėl negauto darbo užmokesčio

Neišmokėti atlyginimai, neteisėtai skirtos drausminės nuobaudos ar vienašališkai pakeistos darbo sutartys – per praėjusius metus dėl šių darbo teisės pažeidimų į darbo ginčų komisijas kreiptasi daugiau nei 5 tūkstančius kartų. Beveik 1,9 tūkst. bylų priimti pareiškėjams palankūs sprendimai, 554 bylos baigėsi taikos susitarimais. Dar daugiau nei 1 tūkst. bylų nutrauktos ar atsisakyta jas nagrinėti, dažniausiai dėl to, kad ginčo šalys savo nesutarimus išsprendė iki komisijos posėdžio.

Nuo praėjusių metų pertvarkius individualių darbo ginčų sprendimo tvarką, iš teismų jų nagrinėjimą perėmė darbo ginčų komisijos, įsteigtos prie Valstybinės darbo inspekcijos

(VDI) teritorinių skyrių. Tai leido ne tik maksimaliai – iki vieno mėnesio – sutrumpinti darbo ginčų sprendimo laiką, suteikė galimybę ginti savo pažeidžiamas teises didesniai skaičiui žmonių (paslauga valstybės teikiama nemokamai, mažiau formalumų, nereikalingas advokatas, į komisijas gali kreiptis ir darbdaviai), bet ir iš esmės pakeisti darbuotojų ir darbdavių tokių nesutarimų sprendimo būdą. Darbo ginčų komisijos bylą nagrinėja trišaliu principu – ginčo nagrinėjimo procese dalyvauja VDI atstovas ir socialiniai partneriai (t.y. darbdavių ir darbuotojų organizacijų atstovai) ir, atsižvelgę į visas aplinkybes, priima sprendimą. Tokiu būdu užtikrinamas proceso

objektyvumas ir skaidrumas.

Absoliuti dauguma, t.y. daugiau nei 90 proc., nagrinėjamų darbo bylų yra dėl darbuotojams laiku neišmokamo darbo užmokesčio, vėluojančio galutinio atsiskaitymo bei negautų kitų, su darbo santykiais siejamų išmokų. Likusiose bylose darbuotojai prašo panaikinti drausmines nuobaudas ar darbdavio reikalavimus atlyginti mokymo išlaidas, skundžiami neteisėti darbo sutarčių pakeitimai, netinkamas darbo ir poilsio laiko grafikų sudarymas. Darbdaviai, besikreipiantys į darbo ginčų komisijas, paprastai prašo iš darbuotojų priteisti kompensacijas už padarytą materialinę žalą.

„Lyginant, su, tarkim, 2011 metų darbo

bylų skaičiumi teismuose, pernai jų išspręsta dvigubai daugiau. Šis skaičius ir faktas, jog vos keletas darbo ginčų komisijų sprendimų – apskūsti teismuose, rodo, jog tai efektyvus ir reikalingas instrumentas siekiant užtikrinti darbuotojų ir darbdavių teises. Ypač kalbant dėl bylų, susijusių su darbo užmokesčiu, kai darbuotojui aktualu uždirbtus pinigus atgauti kaip galima greičiau. Be to, bendras komisijų darbas skatina ir socialinį dialogą, o jis yra esminis civilizuotų darbo santykių pagrindas“, – teigia Lietuvos Respublikos valstybinis darbo inspektorius Vilius Mačiulaitis.

VDI informacija

IŠ TARPTAUTINIO SEMINARO – SU NAUJOMIS IDĖJOMIS

2014 metų kovo 5–6 dienomis, Mažeikių rajono savivaldybės darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė Reda Guerrero dalyvavo Stokholme (Švedija) surengtame seminare „Naujų narių pritraukimas bei profesinių sąjungų veiklos organizavimas“.

Į seminarą atvyko Latvijos, Estijos, Olan-

dijos, Ispanijos, Pietų Afrikos, Airijos, Italijos, Austrijos, Švedijos profsąjungų atstovai.

Susirinkusiesiems informaciją apie profesinių sąjungų veiklą skaitė Rosa Pavanelli, PSI generalinė sekretorė, bei Jan Willem Goudriaan, EPSU generalinio sekretoriaus pavaduotojas.

Visų šalių atstovai pateikė prezentacijas apie profesinių sąjungų veiklą, vyko intensyvios ir įdomios diskusijos.

„Pastebėjau, kad kiekviena šalis skirtingai organizuoja profsąjungos veiklą, skirtingais metodais bando pritraukti naujų narių, - įspūdiškais dalijosi R. Guerrero. – Visiems mums

kilo nemažai klausimų, kuriuos pateikėme kolegoms – atsakymų sulaukėme tuoj pat. Pasidalijome darbo patirtimi, parsivežiau naujų idėjų, kurias, tikiuosi, pavyks įgyvendinti.“

Mažeikių rajono savivaldybės darbuotojų profesinės sąjungos informacija

DĖL ATLEIDIMO GRUPĖMIS šiemet įspėta beveik 7 kartus mažiau darbuotojų

Lietuvoje, dėl planuojamo atleidimo grupėmis, per pirmus du šių metų mėnesius įspėti 59 darbuotojai – 6,6 karto mažiau nei 2013-ųjų sausį-vasarį, kai pranešta apie numatomą 390 darbuotojų atleidimą.

Lietuvos darbo birža praneša, kad šiemet sausį-vasarį gauti 3 pranešimai dėl numatomo darbuotojų atleidimo grupėmis – perpus mažiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Vien tik vasarį gauti 2 pranešimai dėl numatomo grupės darbuotojų atleidimo ir įspėti

49 darbuotojai, arba beveik 7 kartus mažiau nei 2013 metų vasarį, kai įspėti 339 darbuotojai.

Pranešimai dėl grupės darbuotojų atleidimų gauti iš plastikinių langų, durų gamybos ir prekybos (įspėti 22 darbuotojai) bei dailiųjų luboms ir sienoms gamybos (27 darbuotojai) sektoriaus įmonių.

Pirmuoju atveju atleidimo priežastis – įmonės bankrotas, antruoju – struktūriniai pertvarkymai.

MES – „LPSK JAUNIMAS“ – ORGANIZACIJA, jungianti visus Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) narius iki 35-erių metų.

Organizuojame ir koordinuojame profesinių sąjungų, kurias jungia LPSK, jaunų narių veiklą, siekiame įtraukti jaunimo atstovus į visų lygių profsąjungų organus, derybines grupes kolektyvinėms sutartims rengti, organizuojame jaunimo kultūrinės ir laisvalaikio programas, bendradarbiaujame su Lietuvos Respublikos ir užsienio juridiniais asmenimis bei tarptautinėmis organizacijomis, rūpinamės asociacijos veiklai reikalingų informacinių priemonių gamyba, platinimu ir pasikeitimu tarp narių. Organizacijos veiklą koordinuoja dešimties žmonių taryba, renkama iš „LPSK jaunimo“ organizacijos narių.

„LPSK jaunimo“ veikla – mūsų parengtame fotoreportaže.

Mokomės ne tik perduoti informaciją, bet ją perduodant išsiaiškinti kito žmogaus matymą ir supratimą. Jei komanda stipri ir patikima, niekas nebaisu ir visos užduotys įvykdomos!

Kartu su kolegomis iš Latvijos dalyvaujame Estijos profesinių sąjungų seminare.

Pasaulinė oraus darbo diena – LRT studijoje šnekame apie orų darbą.

2013 m. Pasaulinis miškininkų ir statybininkų jaunimo festivalis, kuriame dalyvavo 400 jaunimo atstovų iš viso pasaulio. Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacijai atstovavo jaunimo aktyvas iš Mažeikių, Tauragės, Trakų miškų urėdijų.

»» BEVEIK RIMTAI ««

Socialiniame tinkle paskelbė Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacija

Keli perliukai iš pažeidėjų paaiškinimų, kuriuos užfiksavo Jonavos policijos darbuotojai:

- „Palikau kitoje mašinoje klevo lapą, dėl to gailiuosi“.
- „Sankryžoje automobilis ėmė slysti į arimus, mašinos nesuvaldžiau ir atsidūriau arimuose“.
- „Buvau be klevo lapo, nes jį paprasčiausiai nuplėšė“.
- „Uždėjau kitus numerius, nes reikėjo pervežti daiktus, kiti pažeidimai padaryti dėl blogos finansinės padėties, gailiuosi už prasižengimus“.
- „Važiudamas Achemos poliklinikon pražiopsojau posūkį į Achemą ir nulaužiau vieną kelio stulpelį, važiavau ~60 km greičiu“.
- „Norėjau sukti į dešinę pusę. Nepastebėjau, kad pasibaigęs draudimas“.
- „Užsižiopsojau ir atsitrenkiau į kitą automobilį, gailiuosi, o draudimą pamiršau pratęsti“.

Kartais neatsilieka ir pareigūnai:

„M. R. nustatytas 1,29 promilės girtumas, nors pastarasis atrodė daug girtesnis“.

Pasaulinės profesinių sąjungų konfederacijos (ITUC) Visauropinio regiono tarybos (PERC) jaunimo konferencija, kurios metu „LPSK Jaunimas“ pirmininkė išrinkta ITUC PERC jaunimo komiteto pirmininke.

ISSN 1648-4703

„Lietuvos profsąjungos“

Leidžia VšĮ Lietuvos profesinių sąjungų leidykla

Įmonės kodas 125874040

J. Basanavičiaus g. 29A, Vilnius LT-03109

Redakcija:

J. Jasinskio g. 9-213, Vilnius LT-01111, Lietuva

Tel. + 370 5 2496921, faks. + 370 5 2498078

El.p. lpsk@lpsk.lt; www.lpsk.lt

Redakcinė komisija:

Juozas Neverauskas, Rūta Osipavičiūtė,

Irena Petraitienė, Aleksandras Posochovas,

Algirdas Rauka, Diana Vipartienė.

Laikraščio administratore - Janina Matuizienė

Tel. +370 5 2496921, el.p. janina.matuiziene@lpsk.lt

Aktualijos - Kristina Rozenbergaitė

Tel. +370 5 2496931, el.p. kristina@lpsk.lt

Jaunimo ir užsienio aktualijos - Goda Neverauskaitė

Tel. +370 682 22699, el.p. youth@lpsk.lt

Teisės aktualijos - Jolanta Cinaitenė

Tel.: +370 5 2604224, +370 677 94588

El.p. jolanta@lpsk.lt

Dizainerė - Eglė Jucienė, el.p. egle.juciene@gmail.com

Prenumerata

Prenumeratos kainos: metams - 54 litai;

pusmečiui - 27 litai; trims mėnesiams - 13,5 lito.

Tel. +370 5 2496921, el.p. lpsk@lpsk.lt

A/S AB SEB banke LT77 7044 060007757839

Reklama

Tel. +370 5 2496921

El.p. janina.matuiziene@lpsk.lt